

Tiedote 17.8.2017
Vapaasti julkaistavissa

Savusauna lämpiää hitaasti ja vaalimalla

Hollolasta, Kankaantaan Vainion kyläryhmästä ja kumpuilevan peltomaiseman keskeltä, löytyy komea savusauna ulkoterasseineen. Löylyn pehmeys, savusaunan oma hämyinen tunnelma, uudet toimivat pukuhuonetilat ja upeat maisemat maatalan laidalla takaavat elämyksen, joka jää mieleen.

Paikan isäntä, yrittäjä **Ilkka Sipilä**, on sukutilan omistaja yhdeksännessä polvessa. Maatalan juuret ulottuvat aina 500 vuoden taakse, ja nykyisellä suvulla tila on ollut ainakin vuodesta 1725 lähtien. Ohraa Vainiolla on viljelty ja olutta pantu jo yli 2000 vuotta. Viljelymaata tilalla on vajaa 20 hehtaaria, tosin tällä hetkenä tällä hetkellä jo eteenpäin vuokrattuna.

Nyt paikka tunnetaan nimellä Hollolan Hirvi ja tiluksella komeilee edelleen iso, vuonna 1900 valmistunut navetta, joka on remontoitu ravintola- ja kokouskäyttöön. Hieman sivummassa, omassa rauhassa polun päässä löytyy upouusi pukuhuonerakennus ja sen vieressä harmaa savusauna. Savusaunan terassilla puolestaan voi rentoutua poreammeessa maalaismaisemaa ihaillen.

– Savusaunan ylälauteelle mahtuu 12 Hollolan hoikkaa poikaa. Se siis tarkoittaa yli 120 kiloisia miehiä, Ilkka Sipilä nauraa.

Sipilän savusauna valmistui kaksi vuotta sitten. Saunan rakentaminen oli ollut miehen mietteissä jo pitkään, mutta tiluksilta ei oikein tuntunut löytyvän oikeaa paikkaa, kun järven rantaakaan ei ollut. Lopulta sauna terasseineen ja pukuhuonerakennuksineen nousi mäen rinteeseen, kauniin peltomaiseman keskelle.

– Vietin kaksi vuotta siten 60-vuotisjuhliani. Savusauna oli ikään kuin synttärilahja minulta minulle. Mopo vain vähän karkasi käsistä ja siitä tulikin isompi lahja mitä piti, isäntä veistelee.

Savusauna on tehty oman metsän haavasta. Puulaji on Sipilän mukaan aliarvostettua.

– Isäni oli kasvattanut järeää haapaa, ja mietin puiden myyntiä, mutta haavalla ei oikein ole markkinoita. Sitten näin eräällä mökkireissulla savusaunan, joka oli tehty haavasta ja silloin minullakin välähti, että siinä se nyt on.

Ilkka Sipilä kahlasii pari hyllymetriä savusaunoista tehtyjä kirjoja läpi ja ryhtyi tuumasta toimeen. Hän suunnitteli savusaunan yhdessä arkkitehti Kari Korvenrannan kanssa.

Savusaunan lämmittäminen on tarkkaa ja aikaa vievää puuhaa ja se kestää ulkolämpötilasta ja muista tekijöistä riippuen kolmesta yhdeksään tuntia. Esimerkiksi pakkasella kylmään saunaan ei voi laittaa suoraan tulta, vaan kiuas pitää ensin lämmittää sähköpuhaltimella. Myös lämmityspuista on olemassa erilaisia uskomuksia ja ihan käytännön tietoakin. Savu muodostuu enimmäkseen kuoresta, kaarnasta ja tuohesta. Viimeinen pesä taas pitää polttaa pieneksi pilkottua leppää, jotta se polttaa kovalla kuumuudella epäpuhtaudet pois.

– Saunottaessa tulipesässä ei saa olla kekäleitä tai tuhkaa, jottei häkää muodostu. Nokilöylyt pitää muistaa heittää myös ennen saunomista ja sen jälkeen vielä harjataan lauteet ja lattia. Imuroin lisäksi katon ja seinät joka viidennen lämmityksen jälkeen. Lauteet tietysti pestään joka kerran jälkeen, Sipilä kertoo.

Tukea maasetuturahastosta

Savusaunan vieressä oleva pukuhuonerakennus on uudenkarhea, se valmistui Lahden MM-hiihtoihin.

– Meillä oli jo aiemmin yksi pukuhuone, mutta sen yhteydessä ei ollut wc-tiloja. Nyt saimme myös naisille ja miehille molemmille omat pukuhuoneet.

Pukuhuoneet, joista löytyy lisäksi vessa ja suihku, on nimetty Hirveksi ja Kauriiksi. Eläimiä esittävät seinämaalaukset ovat lahtelaisen taitelija Anna-Liisa Kankaanmäen käsialaa.

– Voisi varmaan sanoa, että ne on tehty elävästä mallista. Metsäkauriita pyörii pihapiirissä aika usein, Sipilä hymyilee.

Savusaunan edustalle, kumpuilevan peltomaiseman eteen on rakennettu komea terassi, josta löytyy poreallas, suihkupaikka ja oleskelutilaa. Sekä pukuhuoneen että terassin rakentamiseen yrittäjä on saanut tukea maaseuturahastosta yrityksen investointitukena. Tuen myönsi Leader-ryhmä Etpähä ry. Vaikka rahoituksen hakeminen oli osin työlästä, tuli myönnetty raha tarpeeseen.

– Me elämme täällä tilalla kvartaalitaloudessa ja uskon, että ensimmäisen kvartaalin aikana olemme saaneet investoinnit katettua. Meillä yksi kvartaali nyt vain sattuu olemaan 25 vuotta, Ilkka Sipilä heittää.

– Mutta olen ihan vakavassani siinä, että sekä pukuhuoneet että savusauna on rakennettu niin, että ne kestävät ainakin 100 vuotta ja säilyvät perintönä tuleville sukupolville, Sipilä lisää.

Saunajooga rentouttaa

Savusaunassa voi sauna pitkä kaavan mukaan ja nauttia ainutlaatuisista löylyistä. Lisäksi savusaunassa järjestetään rentouttavia saunajoogailtoja. 45 minuutin ohjatulle joogatunnille voi osallistua kuka vain, aiempaa kokemusta ei tarvita. Saunajoogan jälkeen pääsee nauttimaan yrttikylvystä terassin poreammeessa, lisäksi käteensä saa virkistävän yrtti- tai marjasmoothien. Saunajoogan ohjaaja **Tea Skinnari** toteaaakin, että saunajoogahetki yrttiporekylpyineen on kokonaisvaltaista hemmottelua.

– Saunajooga on ihan loistava rentoutuskeino. Minun on myös pakko kehua nimenomaan tätä saunaa. Ilkka on ihan mestari saunan lämmittämisessä. Täällä on ihana, kostea löyly, joka sopii joogaamiseen, Skinnari toteaa.

Saunajoogassa tehdään rangon liikkuvuusharjoitteita, voimajoogaa sekä rentoutumisliikkeitä. Lämpötila on 50-55 astetta ja tarkoituksena on saada hiki virtaamaan oikein kunnolla.

– Oikeastaan tunti on eräänlainen detox-hetki. Saunajoogassa otetaan kunnan hiki päälle ja kehosta poistuu kaikki paha. Samalla pitää muistaa tietysti juoda hyvin. Ja kaiken tämän jälkeen rentoudutaan porekylvyssä, Tea Skinnari hymyilee.

Savusaunalla käynnin yhteyteen voi miettiä monenlaista muutakin oheisohjelmaa. Pellolle on muun muassa pystytetty 9-reikäinen frisbee-golfrata ja viereisellä kallionjyrkänteellä voi harrastaa ohjattua kalliokiipeilyä. Hieman rauhallisemmasta toiminnasta nauttiville on rakennettu Tarinapolku. Tietysti ohjelmaa löytyy myös Hollolan Hirven maaseuturavintolasta aina konserteista grilli-iltoihin.

Savusaunaa käyttävätkin paljon erilaiset yritysryhmät. Paikalla käy lisäksi saunomisesta innostuneita nauttimassa löylyistä, ja lisäksi savusaunalla vietetään merkkipäiviä ja polttareita.

– Tavoitteena on saada paikalle ulkomaalaisia ryhmiä Japanista ja Kiinasta. Heille on kehitteillä muutamien tuntien mittainen elämysretki laavulla nokipannukahveineen ja tietysti savusaunoineen. Päälle tarjottaisiin suomalainen riistapainotteinen ateria sekä omassa panimossa pantua kivisahtia ja olutta, Ilkka Sipilä kertoo tulevaisuuden suunnitelmista.

Lisätiedot:

Yrittäjä Ilkka Sipilä, puh. 040 502 7675